

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i
Enskede**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan Enskede avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolverket den 8 mars 1993 (dnr 92:1048) har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för årskurs 1–9.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har efter att ha deltagit i försöksverksamheten med engelskspråkig undervisning inkommit med anmälan till Skolinspektionen om att fortsätta den engelskspråkiga undervisningen (dnr 2011:6618).

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan Enskede den 5 september 2024. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Ulrika Kolben Waaranperä. Internationella Engelska Skolan i Enskede med Internationella Engelska skolan i Sverige AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 4–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 451 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena matematik, bild, slöjd, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa musik samt de naturorienterande ämnena.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare

- En intervju med rektorn och skolans Academic Manager
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Internationella Engelska Skolan Enskede i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i hög utsträckning förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Rektorn arbetar i hög utsträckning för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

I granskningen framgår att lärarna har ett medvetet förhållningssätt till hur undervisningen ska planeras och genomföras i syfte att skapa förutsättningar för eleverna att utveckla både språk- och ämneskunskaper. Lärarna använder en gemensam lektionsstruktur där varje lektion inleds med att lektionens lärandemål presenteras. I lärarnas lektionsplanering samt de mål som presenteras under lektioner framgår mål kopplat till såväl ämnesinnehåll som språk. Det framgår dock att lärarna inte alltid tydliggör vilka de språkliga målen med en övning eller uppgift är. Skolinspektionen vill betona att vikten av att de språkliga målen tydliggörs för att eleverna ska förstå, samt för att lärarna ska kunna följa upp och utvärdera resultatet av undervisningens olika delar. Lärarna arbetar dock medvetet med att stödja elevernas utveckling i språk och ämne genom att till exempel först låta eleverna reflektera kring ämnesinnehållet i par eller mindre grupp på det språk de vill. På så sätt kan eleverna förbereda sig inför gemensamma diskussioner i helklass på målspråket. I diskussioner ställer lärarna öppna frågor i syfte att eleverna ska få öva på att resonera på målspråket. Lärarna använder också ett modellerande arbetssätt genom

att först gå igenom och göra uppgifter tillsammans med hela klassen innan eleverna arbetar enskilt med uppgiften. På så sätt säkerställer lärarna att eleverna förstått såväl ämnesinnehåll som viktiga begrepp innan de går vidare. Ytterligare exempel på ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt är att lärarna använder begreppslistor och, löpande i undervisningen, diskuterar betydelsen av olika ord och begrepp. Det finns en balans mellan arbetssätt som syftar till att eleverna ska utveckla både ämnes- och språkkunskaper. Exempelvis genom att lärarna, även om de till övervägande del pratar engelska, löpande stannar upp och diskuterar olika nyckelbegrepp på både målspråket och på svenska. Undervisningen är också varierad. Detta genom en blandning av lärarledda genomgångar samt arbete i grupp och enskilt. Lärarna skapar också variation genom att använda digitalt material i form av videor och texter och genom mer laborativa och estetiska metoder så som rollspel och laborationer.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna får möjlighet att använda alla sina språkliga resurser i undervisningen. I de ämnen där undervisningen ges på engelska talar lärarna mestadels engelska i klassrummet, både vid genomgångar och i samtal med eleverna. Flera av lärarna har engelska som modersmål, men många av dem behärskar även svenska väl, vilket skapar goda förutsättningar för språkväxling i undervisningen. Detta kan exempelvis ta sig uttryck genom att läraren håller genomgångar på engelska, men kan resonera kring uppgifterna tillsammans med eleverna på svenska. Det ger även eleverna möjlighet att växla mellan engelska och svenska. Sammantaget skapar detta goda förutsättningar för eleverna att bygga upp en kommunikativ kompetens på målspråket. Vidare används tryckta läromedel på svenska vilka kompletteras med videor och annat material på både engelska och svenska. Eleverna kan välja om de vill se en video med eller utan undertexter samt på vilket språk som tal och undertexter ska vara. Detta gäller även elever med annat modersmål än engelska eller svenska. Genom olika digitala översättningstjänster kan eleverna använda sig av samtliga sina språkliga resurser så som att ta till sig av undervisningsmaterial på sitt modersmål. Vid redovisningar och examinationer kan elever välja att helt eller delvis skriva på engelska. För att säkerställa att elever kan visa sina ämneskunskaper oavsett språk tar engelskspråkiga lärare hjälp av kollegor i ämnesarbetslaget om en elev valt att skriva på svenska.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

I granskningen framkommer att lärarna löpande följer upp och reflekterar över den egna undervisningen. De gör detta genom iakttagelser och samtal med eleverna under lektioner men också genom mer formella uppföljningar. Exempelvis använder vissa lärare skolans digitala plattform för att följa upp hur det går för eleverna samt fånga deras synpunkter. De gör det genom att skriva meddelande till elever i samband med utvärderingar och feedback och då också efterfråga elevers synpunkter. Enligt lärarna får de på detta sätt mer utförliga kommentarer från enskilda elever än om de hade gjort en muntlig utvärdering i helklass. Det framgår förvisso att lärare löpande reflekterar över och gör justeringar i sin undervisning utifrån sådant som framkommer men eleverna uppfattar inte att lärarna efterfrågar deras synpunkter på undervisningens genomförande i någon större utsträckning. Skolinspektionen vill därför i sammanhanget framhålla vikten av en mer regelmässig uppföljning och återkoppling tillsammans med eleverna gällande hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen kan utvecklas. Vidare framgår att lärarna samverkar löpande i ämnesarbetslagen genom att dela med sig av framgångsfaktorer och genom att diskutera sina planeringar. De får stöd kring språk av lärarna som undervisar i ämnena svenska och engelska. Det finns också ett systematiskt arbete med att följa upp och utveckla undervisningen genom att arbetslagledare och skolans så kallade Academic manager genomför strukturerade observationer. Vid observationer och de uppföljande samtalen ingår frågor kopplat till lärarnas undervisning och hur de arbetar språk- och ämnesintegrerat. Vidare har skolledningen tillsatt två förstelärare med uppdrag att arbeta med frågor kring den språk- och ämnesintegrerade undervisningen.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna goda möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk. Lärarna arbetar metodiskt för att tydliggöra ord och begrepp samt för att medvetandegöra eleverna om ämnenas specifika språkkaraktär. Detta görs till exempel genom att lärarna har gemensamt framtagna listor över ämnesspecifika begrepp, på både svenska och engelska, som de diskuterar med eleverna. De uppmärksammar också eleverna på ämnesspecifika delar i språket genom att visa exempel på elevtexter med olika grad av ämnesspecifikt språk. Det framgår också av granskningen att lärarna sätter in begrepp i olika sammanhang och diskuterar skillnader mellan vardagliga- och ämnesspecifika begrepp. Lärarna interagerar även med eleverna utifrån

ords olika betydelse och använder sig även av visuellt stöd för att visa på ord som kan betyda olika saker så som att inleda en lektion om skala med att skala en apelsin. Som ett led av att de nationella proven i matematik och de naturorienterande ämnena inte längre genomförs på engelska har lärarna utvecklat undervisningen till att i högre grad innehålla moment som ger eleverna förutsättningar att sätta ämnesspecifika ord i ett sammanhang och resonera på svenska.

Koppling till styrdokument och användning av undervisningsmaterial

Undervisningen har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner. Det finns en gemensam lektionsstruktur som lärarna följer på skolan som innebär att lärandemål ska tydliggöras inledningsvis. Lärandemålen utgår från respektive ämnes centrala innehåll och tydliggörs av läraren för eleverna under lektioner samt på skolans digitala lärplattform. På samma sätt får eleverna också information om gällande bedömningskriterier. Vidare framgår av granskningen att det finns ett gemensamt arbete på skolan för val av läromedel samt att lärarna samverkar i arbetslagen för att övrigt undervisningsmaterial och lärarnas metoder ska vara adekvat och möta innehållet i läroplanen. Undervisningen beskrivs av rektorn och lärarna som tvåspråkig och de uppger även att undervisningsmaterial ska finnas på båda språken.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna planerar och genomför undervisningen för att den ska ge eleverna stöd och möjligheter att utveckla språk- och ämneskunskaper. Lärarna följer genom samtal med elever och löpande avstämningar och test upp hur det går för eleverna för att utifrån det kunna planera och genomföra undervisningen på en för eleverna lämplig nivå. Ett exempel på hur undervisningen anpassas utifrån elevernas förutsättningar är att de språkliga kraven och omfattningen av undervisningen på engelska ökar med elevernas ålder. För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla de språkliga förmågorna gällande att läsa, skriva, lyssna och tala på målspråket varierar lärarna arbetssätt och övningar i undervisningen. Lärarna använder olika strategier för detta så som att låta eleverna diskutera i par och mindre grupper innan gemensamma samtal i helklass. I ämneslaget används gemensamt framtagna begreppslistor som eleverna får tillgång till via skolans digitala lärplattform, genom att relevanta nyckelord skrivs på tavlan samt genom att lärarna kontinuerligt diskuterar och problematiserar begreppen. Vidare framgår att lärarna stöttar eleverna i de språkliga delarna genom att låta dem använda sitt starkaste språk, genom att språkväxla samt genom att förklara ämnesbegrepp med mer vardagliga termer. Undervisningen innehåller också stödjande delar i

form av att texter finns på olika språk, videor erbjuds med eller utan undertexter samt genom att lärarna använder olika visuella stöd så som tankekartor. Lärarna strukturerar också sin undervisning så att elever till exempel får möjlighet att arbeta med liknande uppgifter som senare ingår i prov.

Granskningen visar att lärarna gör anpassningar i undervisningen utifrån elevers olika individuella behov. Genom att variera undervisningen och följa upp hur det går för eleverna identifierar lärarna olika individuella förutsättningar och behov hos eleverna. Utifrån sin kännedom om elevernas förutsättningar anpassar lärarna det individuella stödet genom att ta fram stöd för eleven i form av översättningstjänster eller undervisningsmaterial på ett enklare språk. De anpassar också kommunikationen med eleven genom att prata långsammare och använda enklare ord. Det framgår också att det görs insatser för elever på gruppnivå genom att läraren anpassar nivån på sin planering eller att mindre grupper får extra stöd av läraren eller en resurspersonal under lektionerna. I undervisningen använder sig lärarna också av modellerande arbetssätt och andra stödjande arbetssätt så som tankekartor och bildstöd. Eleverna ges också möjlighet att välja arbetsmaterial utifrån sina förutsättningar och behov. Till exempel finns undervisningsmaterial på olika nivåer och det finns också olika nivåer på läxor som eleverna kan välja utifrån sin nivå. För elever som behöver utmaningar erbjuder lärarna extra utmanande uppgifter men det finns också möjlighet för eleverna att förbereda sig för och genomföra Cambridge IGCSE (ett internationellt test som validerar elevers engelskkunskaper). Om elever däremot behöver ytterligare stöd i de språkliga delarna tar lärarna kontakt med läraren som undervisar i ämnet engelska för att hitta former för stöd. De finns också ett strukturerat stöd att få för elever utanför lektionstid samt utanför skoltid.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna som undervisar på engelska i andra ämnen än språk arbetar aktivt för att uppmuntra och skapa förutsättningar för eleverna att använda målspråket i undervisningen. Det framgår tydligt av granskningen att de språkliga- och ämnesmässiga delarna av undervisningen är integrerade vilket ger eleverna goda förutsättningar att använda målspråket och genom det utveckla ämneskunskaper. Lärarna skapar en miljö där språkväxling och förtydligande diskussioner och samtal är en naturlig del av undervisningen. Eleverna bekräftar i intervjun att lärarna lyckas skapa en trygg och tillåtande kultur i undervisningen och att de ser det som

naturligt att våga kommunicera på både svenska och engelska under lektionerna. Lärarna använder sig också medvetet av strategier för att eleverna ska våga uttrycka sig på målspråket till exempel genom att para ihop elever som de vet arbetar bra tillsammans eller genom att vid behov låta elever göra muntliga presentationer enskilt med läraren istället för i helklass. Lärarna använder också rollspel för att på ett lekfullt sätt uppmuntra eleverna att våga uttrycka sig. Lärarna är tydliga med att de har nolltolerans gällande förolämpningar och nedsättande kommentarer och de använder sina egna tillkortakommande för att visa att det är okej att göra fel. De lärare som inte ännu behärskar det svenska språket till fullo ber till exempel eleverna om hjälp med översättningar vilket har en avdramatiserande effekt och skapar en tillåtande kultur i klassrummet. Vidare har eleverna bestämda platser i klassrummen och lärarna fördelar ordet för att alla elever ska ges möjlighet att svara på frågor. Några mönster gällande skillnader i talutrymme eller behov av stöd mellan flickor och pojkar framgår inte av granskningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt och på olika sätt följer upp och analyserar den språk- och ämnesintegrerade undervisningen på engelska när den ges i andra ämnen än språk både utifrån resultat,

genomförande och lärarnas förutsättningar. Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet följer rektorn upp elevernas kunskaper både utifrån språk och ämne. Skolledningen har regelbundna avstämmningar med lärare och förstelärare som omfattar hur det går för olika elevgrupper utifrån språk- såväl som ämnesutveckling. Skolledningen gör även strukturerade observationer av undervisningen, där lärarnas arbetsmetoder och språkanvändning ingår tillsammans med hur lärarna kommunicerar med eleverna och hur de förmedlar undervisningens mål och syfte. Skolledningen för också löpande diskussioner om undervisningens genomförande med lärarna i både formella och informella forum. Sammantaget ger detta rektorn en tydlig bild av hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen bedrivs och dess styrkor och utvecklingsbehov. I arbetet med att följa upp och analysera undervisningens genomförande ingår hur lärarna arbetar för att möta olika elevers och grupper förutsättningar till exempel genom begreppslistor och visuellt stöd. Vidare ingår hur lärarna arbetar för att skapa variation och hur undervisningen ger eleverna förutsättningar att arbeta tillsammans och på så sätt utveckla sina språk- och ämneskunskaper. Rektorn har också strukturer för att följa upp och vidta utvecklingsinsatser utifrån lärarnas kunskaper i det svenska språket, erfarenhet av att undervisa utifrån den svenska läroplanen samt språk- och ämnesintegrerat.

Utifrån uppföljning och analys av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen på engelska när den ges i andra ämnen än språk har rektorn identifierat utvecklingsbehov och vidtagit insatser. Redan när lärare börjar på skolan ges de kurser om det svenska skolväsendet för att få de kunskaper de behöver för att undervisa utifrån den svenska läroplanen. Vidare beskriver rektorn vid intervjun vikten av att lärarna så snart som möjligt lär sig svenska för att på så sätt kunna stötta eleverna på både engelska och svenska. Därför uppmuntrar och erbjuder både skolledningen och huvudmannen lärare att gå olika kurser för att snabbt lära sig svenska. Vidare har rektorn organiserat verksamheten i ämnesarbetslagen så att lärarna får stöd av svensktalande kollegor med exempelvis begreppslistor och översättningar. Lärarna får också stöd i arbetet med att planera och genomföra den språk- och ämnesintegrerade undervisningen av försteläraren som håller workshops och diskussioner med lärarna om detta. Huvudmannen tillhandahåller också en handbok om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Handboken innehåller till exempel strategier för hur lärarna kan arbeta med elevernas starkaste språk kopplat till målspråket samt hur undervisningen kan planeras för att gynna elevernas språkutveckling.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn ger lärarna tidsmässiga förutsättningar för att planera och förbereda den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna är organiserade i ämnesarbetslag där en stor del av samverkan sker. Till exempel har lärarna tagit fram gemensamma ord- och begreppslistor inom ämnesarbetslagen och de hjälps också åt med planering av lektioner och prov. Vidare finns ett ämnesövergripande samarbete kring språkutveckling i undervisningen i vilket engelskläraren fungerar som ett stöd för övriga lärare som undervisar på engelska, både genom att hjälpa dem med att ta fram material och med stödjande insatser för enskilda elever. Ämneslagen har möte varje vecka och vid 2–3 tillfällen per termin samlas lärarna i andra grupper än ämnesarbetslagen. Vid dessa tillfällen har temat bland annat varit språk- och ämnesintegrerad undervisning. Det finns också samarbeten med andra skolenheter inom koncernen i ett regionalt samarbete. Årligen träffas lärarna från dessa skolor för gemensamma workshops. Även vid dessa tillfällen har språk- och ämnesintegrerad undervisningen ingått som en del. Granskningen visar förvisso att rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att samverka kring planering och utveckling av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Skolinspektionen vill dock i sammanhanget betona vikten av att rektorn verkar för att detta arbete genomförs utifrån aktuell forskning kring språk- och ämnesintegrerat lärande.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

2024-10-18

2024-10-18

X Maria Lodmark**X** Daniel Nilsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Lodmark

Föredragande

Signerat av: Daniel Nilsson

I ärendet har även Ulrika Kolben Waaranperä deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förarbeten** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen). I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika

möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).